

XYZ

XYZ

Hub Zwart

© 2012 Copyright Hub Zwart
ISBN 978-94-90683-09-2
Afbeelding: Delphi, Fries

Inhoud

Geestverwanten (Apollo)	11
Schrijversgilde.....	13
<i>Baudelaire</i>	15
<i>Op de Via Traiana</i>	16
<i>Uitwijkplaats</i>	17
<i>Il vangelo secundo Matteo</i>	18
<i>Qianlong</i>	19
Woestijnvaarders	21
<i>Pilaarheiligen</i>	23
<i>Lithotherapie</i>	24
<i>Verticalisering</i>	25
<i>Hongerkunstenaar</i>	26
Nero.....	27
<i>Collis Palatinus (1)</i>	29
<i>Collis Palatinus (2)</i>	30
<i>Collis Capitolinus</i>	31
Alice	33
<i>Wonderland</i>	35
<i>DRINK ME</i>	36
<i>Mind games</i>	37
<i>White rabbits</i>	38

Stedenarchipel (Hermes).....	39
Stedenarchipel: sonnetten.....	41
<i>Calgary</i>	43
<i>Exeter</i>	44
<i>Bingen</i>	45
<i>Wiesbaden</i>	46
<i>Lissabon</i>	47
<i>Fatima</i>	48
<i>Retourvlucht (Polar sunset)</i>	49
Istanbul	51
<i>Aya Sofia</i>	53
<i>Entführung aus dem Serail</i>	54
<i>Stadsmuur</i>	55
<i>Theochemie</i>	56
<i>Archeologie</i>	57
<i>Tijdreizen</i>	58
Zürich (een reisverslag).....	59
<i>Schiphol</i>	61
<i>Onweer boven de Alpen</i>	63
<i>Villa Wesendonck</i>	64
<i>Sternenstraße</i>	65
Sydney.....	67
<i>Heenreis (1)</i>	69
<i>Heenreis (2)</i>	70
<i>Op herhaling</i>	71

Stedenarchipel: epigrammen	73
<i>Wien</i>	75
<i>Graz</i>	76
<i>Brussel</i>	77
<i>Bosporus</i>	78
<i>Jetlag</i>	79
<i>Coimbra</i>	80
<i>Kaap Sounion</i>	81
<i>Scheldestad</i>	82
<i>Maasstad</i>	83
<i>Düsseldorf</i>	84
Erosexpedities (Aphrodite)	85
De Walkure	87
<i>De Amazone</i>	89
<i>Siegmund</i>	90
<i>Stuifzand</i>	91
<i>Terpenliefde</i>	92
<i>Morning after</i>	93
<i>Predatrix</i>	94
<i>Vergelijkend onderzoek</i>	95
De Walkure (vervolg).....	97
<i>Rolwisseling</i>	99
<i>Kwadratuur van de liefde</i>	100
<i>Überfrau</i>	101

<i>Projectie</i>	102
<i>In Camera</i>	103
<i>Liefdesbrug</i>	104
<i>Domesticatie</i>	105
XX	107
<i>Affaire</i>	109
<i>Wedijver</i>	110
<i>Escapade</i>	111
<i>Versje</i>	112
<i>Choreografie</i>	113
<i>Epigram</i>	114
<i>Afwijzing</i>	115
Omzwervingen	117
<i>Peripatetisch</i>	119
<i>Gestalte</i>	120
<i>Aan een ex</i>	121
<i>Andrej Pejic</i>	122
<i>Mahayana</i>	123
<i>Gelofte</i>	124
<i>Locked-in</i>	125
Thuiskomst (Demeter).....	127
Krijt- en ommeland	129
<i>Mergelland (1)</i>	131
<i>Mergelland (2)</i>	132

<i>Het landje (Return of a native)</i>	133
<i>Arborofilie</i>	134
<i>Piaam</i>	135
<i>Ommeland</i>	136
<i>Donkere eeuwen</i>	137
De vijver	139
<i>Vijvernimf</i>	141
<i>Gedenksteen</i>	142
<i>Wensgedachte</i>	143
<i>De vijver</i>	144
Kosmologie	145
<i>Pastorale</i>	147
<i>Belenos</i>	148
<i>Geologie</i>	149
<i>Meditatie</i>	150
<i>In hogere sferen</i>	151

Geestverwanten (Apollo)

Schrijversgilde

Baudelaire

Als ik door berglandschappen zwerf en spijbel,
Scandeer ik poëzie van Baudelaire,
Wapenbroeder, boezemvriend, confrère...

Les fleurs du mal: mijn moedertekst, mijn Bijbel.
Boosaardig was de aanklacht en de heibel
Destijds, verdorven, antiliterair.

Op de Via Traiana

*Tum inmundo somnia visu
Nocturnam vestem maculant ventremque supinum (Horatius)*

Ik trotseer het hekwerk, de suppoosten,
En neem de weg die ooit Horatius nam,
De steenweg naar Brindisi, naar het Oosten,
Met grint bedekt, destijds, met macadam;

Moe van het gekuip en het gedram,
Het slempen en het copieuze proosten,
Het zwelgen dat zijn darmen slecht bekwam,
Odes reciterend onder het toasten.

In Trivicum nabij Apulië wreekte
Zich de overdaad aan lichaamsvocht
Toen hem, na een afmattend zware tocht,

Onrustig slapend, onder het verbleekte
Firmament, een natte droom bezocht
Die hem besmeurde en zijn hemd doorweekte.

Gnatia (Apulië)

Uitwijkplaats

Ik zocht in het antieke Metaponte
 Pythagoras – hij zag in het heelal
 Een partituur – maar vond slechts stenen klonten,
 De kruimelresten van een groots kristal

En van een universum in verval –
 Een grote geest, actief op vele fronten,
 Het Zijn was hem een kubus of een rondte,
 Het wezen van het Zijn was een getal.

Op de vindplaats, tussen het geëraamte,
 Ontwaar ik, in de hitte van het uur,
 Een ruïneuze tempel, een geraamte,

Een vloerconstructie zonder veel structuur,
 Toch zie ik kans om niettemin mijn naam te
 Kerven in de hoeksteen van een muur.

Metaponto (Basilicata)

Il vangelo secundo Matteo

Een Bijbels landschap, hyperevangelisch,
 Waar Pasolini zijn Matteüs draaide,
 Niets romantiseerde, niets verfraaide -
 Eerder Aramees dan Israëliisch.

Het is alsof mijn cortex psychedelisch
 De geest ontwaart die door het landschap waaide,
 Het Heilig Land, waar Hij Zijn woorden zaaide -
 Geen Palestijnen versus Israëli's.

Je ziet hoe dopelingen zich met Hem
 Verstaan. Dankzij locatie, cast en spel
 Wordt Galilea zichtbaar, wordt Zijn stem

Verneembaar, klinken woorden als appel:
 Matera wordt een nieuw Jeruzalem,
 Evangelischer dan Israël.

Matera (Basilicata)

Qianlong

De keizer schrijft, gedichten in het klad,
 Hij werkt in stilte, heimelijk, verholen,
 Aan zijn legaat: een wirwar van symbolen,
 Aan zijn nalatenschap: een woordenschat.

Op gepaste afstand bruist de stad:
 Beijing, de metropool der metropolen,
 Waar duizenden Chinezen en Mongolen
 Als mensenmassa's hebben postgevat.

Terwijl hij proclamaties concipieert
 En courtisanes konkelen en kletsen
 Noteert hij zijn karakters: ouderwetse

Hymnen, impromptus, berijmde schetsen.
 Een corps aan literaire ambtenaren
 Bewerkt zijn werk tot schoonschriftexemplaren.

Woestijnvaarders

Pilaarheiligen

Eenzaten die de wereld annuleerden,
Atletische iconen, als verstarde
Geraamtes, die het in de hitte hardden,
Onthechte, ongeschoren en verweerde

Sculpturen die aanhoudend mediteerden
En die, als geestelijke avant-garde,
Met zonlicht en met slapeloosheid sparden,
Hun existentie minimaliseerden.

Onwereldse verkondigers, op palen,
In graven die als hemelvoorportalen
Fungeerden. Hun gebed: één litanie

Van wereldschuwheid, medemensfobie.
Het hemelrijk: hun Zijn, hun postmortale
Amerika, hun stilte-utopie.

Lithotherapie

Dit wilden heremieten evenaren
Door levenslang, verschoond van hygiëne,
Als kluizenaars te oefenen, te trainen:
De oude waarheid der Egyptenaren -

Dat zich in wereldarme en serene
Zandwoestijnen goden openbaren:
Één zijn, steen zijn, één zijn met de stenen,
Versteende uitroepetekens op pilaren.

Zo volgden zij, als wereldvreemdelingen,
Een route waaraan niets viel af te dingen
En met hun onnavolgbare excessen

Verwierven zij, na veel schermutselingen,
Vertwijfelingen, wanhoop en tristesse,
Alsnog hun afschrikwekkende noblesse.

Verticalisering

Kort na de aftocht van de legioenen
Zocht een exodus van heremieten
Woestijnzand op, een biddende elite
Van kluzenaars en hongerkampioenen,

Om zich met God in stilte te verzoenen:
Zonder omhaal, zonder hypocriete
Commotie, slechts vermanende sermoenen
En pantomimen zonder rekwisieten.

Zij trachtten, met hun hongertherapie,
Van stoffelijkheid en σώμα, van opake
Materie te onthechten, los te raken.

De κόσμος was een cirkel (tweemaal π),
Het Zijn had twee dimensies slechts, geen drie,
Slechts God en mens, twee verticale spaken.

Hongerkunstenaar

Nadat hij zich eerst veertig dagen schuil
En stil hield, werd hij Christusvolger, Christen,
Een topattractie voor woestijntoeristen,
Een roerloze bewoner van een kuil.

Spiernaakt, als een der eerste adventisten,
Gaf hij zich bloot aan hitte, kou en vuil
En aan de spotternij van nihilisten
Als levend standbeeld op een marmerzuil.

Hij wist als landvoogd over zijn bloedsomloop
Te heersen, grenzen verder op te schroeven
En uit te treden, elders te vertoeven.

Een mensenmenigte liep er te hoop,
Om hem te volgen in zijn hitteproeven,
Zijn ademonderzoek, zijn hongerdoop.

Nero

Collis Palatinus (1)

Saul en David ben ik: het gedrocht,
Maar ook de herdersjongen met zijn lier,
De vorst die door demonen wordt bezocht,
Maar ook diens pastorale beiaardier.

Mij geldt de praalburcht bij de Tiberbocht
Als woonstee, stad en rijk zijn mijn revier.
Hier werd ik zelf de minnaar die ik zocht,
De androgyne schandknaap van plezier.

De demon ben ik, die mij obsedeert,
Maar ook het citerspel dat mij kalmeert,
En bovenal de onberekenbare

Godheid die het keizerrijk regeert
Met klankspel, akoestiek en citersnaren,
Zoals een herder waakt over zijn schare.

Collis Palatinus (2)

Vanaf de keizerlijke citadel
Draait zich mijn blikveld dralend naar het Westen;
De hemel laait en vonkt, en lijkt een hel,
Ik stem mijn lier en prevel anapesten.

De kosmos lijkt één cynisch, duister spel,
Ik houd me schuil in mijn granieten veste
Gedurende de dagen die mij resten,
Die mij bemeten zijn en die ik tel.

Met sterren uit een vroege periode
Bezaaid: de hemel, hofuin van de goden,
Verblijfplaats van een goddelijke clan...

Sterbloemen, onbereikbare kleinoden,
Begroeten mij, zolang ik keizer ben...
Ginds schalt de lach nog van een plebeëne...

Collis Capitolinus

De doodse kosmos, die ik ga verlaten,
Wiens sterren blaken aan het firmament,
Valt in puzzelstukken, losse staten
Uiteen, in Occident en Oriënt.

De Venustempel is mijn legertent,
Hier heb ik mij verschanst, bij de soldaten,
De helden die om mij het leven laten
En ook de Keizer schrijft zijn testament:

“Gij zoekt mij – ik vergeef het u, voorwaar –
Te doden, niet om mij, maar om de wedde;
Bij stervende Chrysanten in hun bedden

Rust ik, in mijn kribbe, op mijn baar.
Weet dat alleen een God u nog kan redden
En dit is Zijn gebod: bemin elkaar”.

Alice

Wonderland

Carrolls claustrofobisch, absurdistisch
En psychedelisch dubbelepos *Alice*,
Zo freudiaans, zo vroeg-surrealistisch,
Dat het bij taalgeleerden zeer in tel is:

De *playing cards*, orgaanloos en kubistisch,
Voor wie de *Queen of Hearts* niet slechts een spel is,
Grillig, onberekenbaar, sadistisch;
De dwaze hoedenmaker voor wie Alice

De ware, authentieke Alice *wel* is,
En Carroll zelf, taalkundig, voyeuristisch,
Voor wie zij, kinderlijk, non-conformistisch,
De mal, het archetypische model is.

DRINK ME

Zoals mijn liefdeswerktuig slinkt en zwelt
In de aanloop naar een lustduel,
Om in jouw schoot, jouw *rabbit's hole* bekneld
Te raken, als een 'telescooptoestel',

Zo zouden mijn miljarden lichaamcellen,
Mijn weefsels, mijn organen willen drinken
Van jouw DRINK MIJ vloeistof, om te slinken
En jou te vergezellen als libelle.

Dat wij twee types mogen zijn uit *Alice*
Die steeds in lengte en gewicht verschillen,
Elkaar bij toerbeurt pennen, torsen, tillen,
Twee stukken op één schaakbord, twee libelles.

Mind games

Alles is cyclisch, alles heeft zijn tijd,
Zegt Prediker, en alles heeft zijn uur,
Maar *Alice* is, als droom, als miniatuur,
Een spel met plaats, met temporaliteit.

In Lewis Carrolls *Alice* is het Zijn
Stochastisch, post-euclidisch: tijd en duur
Zijn variabel, evenals postuur,
Uitschuifbaar als een telescoop. Soms dijt

Of krimpt de lengteas van haar figuur
En soms lijkt Alice microscopisch klein,
Dan lijkt haar tocht een reis door de textuur,
De weefsels, de dendrieten van haar brein.

White rabbits

Als Alice lijk je sprongsgewijs te groeien:
In lengte kan ik mij niet met jou meten
En zelfs jouw schouders winnen het in breedte,
Maar zonder cake of drankjes, zonder knoeien.

Soms ben ik met jouw lichaam in de weer
Alsof ik krimp en vreemde pillen slik:
Ik streef jouw romp, alsof ik masturbeer
En jij, als fallus, groter wordt dan ik,
Alsof jij groeit, als Alice van Grace Slick.

Stedenarchipel (Hermes)

Stedenarchipel: sonnetten

Calgary

Kubistisch oerwoud, torenhoog gewas
Van staalbeton, vergaderparadijs,
Front van wolkenkrabbers, wit en grijs,
Het licht verbrijzelt op hun huid van glas.

Alles is besneeuwd, als blokken ijs,
En uitgestrekt, kristalrecht, waterpas,
Wereldsteden groeien sprongsgewijs,
Klimmend langs hun verticale as.

De lente lijkt een winterperiode
In de Canadese metropool
Met uitzicht op het grenzeloze Noorden,

De kleurenarme, weidse, stille oorden,
Het langgerekte landschap richting Pool,
Oneindig vloerkleed van bevroren zoden.

Exeter

Er kleeft iets nieuws aan mij, iets onderscheidens,
Alsof ik mij als levende onder de doden
Waag, omstreeks het ochtendgloren, tijdens
Een turbulente, donkere episode,

Haast zonder overheid, hardnekkig heidens...
Voor mij als temporele antipode
Heeft deze tijdreis, als een toekomstbode,
Stroomopwaarts door de tijdstroom, iets bevrijdends.

Mijn blik ontwaart historische contouren,
Ik zie de bedding en de heuvelrug,
De bogen van de middeleeuwse brug

De wallen en de blootgelegde vloeren,
Verlopen dichters, dronkener dan boeren...
Het nuchtere heden ziet mij niet terug.

Bingen

Waar de Rijn zich als een waterzaag
Een weg baant door een lint van stoere fjorden
(Één landschap, twee etages: hoog en laag)
En land met water vecht en Zijn met Worden,

Was Hildegard abdis en met haar orde
Woonachtig, tussen kluis en wingerdhaag,
Als kloosterkoor: vocale monochorden,
Ingemetseld in hun sarcofaag.

In steile oevers zet de Rijn haar tanden,
Het water kolkt en deint als wassend tij
En volgt zijn route door de binnenlanden

Als klankmix tussen uitgebeten wanden:
Maria Ruh klinkt vroom, als een schalmei,
De overzijde klinkt als Loreley.

Wiesbaden

In de thermen, in de ‘Sprudelwogen’,
Verschijn je, als een levende sculptuur,
Als Rijnsirene met najadenogen...
Slechts door jouw bouw, jouw Loreleyfiguur,

Een meermin waardig, jouw modelpostuur,
In waterdamp zo goed als op het droge,
Plooit zich de avond tot een liefdeskuur...
Mijn blik moet jij verdragen en gedogen.

Slank, gespierd, een kwetsbare atlete:
In de borrelkuipen, in de hete
Ruimtes, in de kille dompelbaden

Taxeer en peil ik jou, als obsolete
Rijngod sla ik jou verbijsterd gade,
Een liefde zonder woorden, zonder daden.

Kaiser Friedrich Therme

Lissabon

De Taag oogt als een meer of als een straat:
Hier expandeerden werelden tot globe,
Wiskundig onderlegde, claustrofobe
Kruisvaartridders werden zeepiraat.

Als plaag verspreidde zich het kiemend zaad
Van hun geloof, als Westerse microben,
Wat Middeleeuwen was, werd 'aufgehoben',
Het Woord werd hartstocht, hebzucht, euveldaad.

Door Jacobsstaf, kompas en wereldkaart
Muteerde kustverkeer tot grote vaart
En boeren maakten riemen van hun spaden,

Verruilden achterland en huis en haard
Voor Rio of Taiwan of Golf van Aden,
Op zoek naar grondstof voor hun Lusiaden.

Fatima

Een Pieterspleinkopie: het platteland
Als vrijplaats, toevluchtsoord voor het massale
Heimwee naar het volkse, pastorale
Geloof, gesanctioneerd van hogerhand.

Maria, spreekbuis van de boerenstand,
Tegen revoluties, atonale
Wanklankdreiging, crisis, wereldbrand,
En met een voorkeur voor Romaanse talen.

Volwassen pelgrims knielen waar zij knielden,
Maar van het landschap van hun wereldvlucht,
Waar boomaanbidders uit een vroom gehucht

Als herdertjes hun kerstspelsessies hielden,
Resteert slechts dit: die ene onvernielde
Steneik en de blauwe openlucht.

Retourvlucht (Polar sunset)

Wuivend wolkendek, een zee van glas,
De zon blinkt als een ei, een rode vonk;
Hoe wonderlijk: een ijsplateau van as
Bedeckt het Noorden, waar hij stond en zonk.

Mijn zitplaats aan het raam: mijn kraaienhonk,
Gletsjers slijpen routes door een pas,
De wolken deinen als diepzeegewas
En ik herneem me, na slechte dronk.

Catastrofaal, mijn drankzucht, en morbide,
Neerwaarts ijlt mijn curve, haast rechtlijnig,
Een onafwendbaar trage suïcide,

Alsof ik zelf mijn bloedbaan verontreinig
Met een overdosis herbiciden,
En tweemaal daags mijn schedelinhoud pijnig.

Istanbul

Aya Sofia

Het bouwwerk memoreert een duizendjarig
Construct, het Byzantijnse wereldrijk,
De koepel geeft van taaie grootsheid blijk,
De stilte klinkt meerstemmig en veelsnarig.

Kaarsen met de omvang van pilaren,
Licht, kleur, architectuur, kalligrafie,
De waarheid prijkt in letters op de zware
Wanden: Allah spreekt in poëzie.

Het oogt als eindstation, als einde reis,
Als pelgrimsoord, het lang verbeide doel:
De Oost-Romeinse plaatsaanduiding *ΕΙς*

την πόλιν, ‘naar de stad’, werd Istanbul,
Maar meetkunst (ruimteleer plus godsgevoel)
Beklijft: architectuur als godsbewijs.

Entführung aus dem Serail

De generaties sultans die hier bouwden,
Stalden er hun uitgelezen prooien,
Courtisanes werden er gehouden
In luxe stallen, luxueuze kooien.

Voor een uitverkoren concubine
Die in hun tulpentuinen zich mocht luchten,
Gold de harem slechts als broedmachine,
Een bouwplan toegesneden op bevruchten.

Ze kwamen als moorddadige bezetters,
Maar revancheerden zich met hun turquoise
Kiosken, waar zij liefhadden en lazten,

Hun tegelkeramiek, hun schoonschriftletters,
Hun Eftelingpaleizen, bloemenvazen,
Als kalligrafen en als tegelzetter.

Stadsmuur

Mijn dagelijkse dagtocht leg ik af:
De mettertijd geslechte en poreuze
Muren dragen Byzantijnse leuzen,
Een strijdbaar opschrift voor een massagraf.

Zonsondergang, ook deze dag zal vallen,
Gelijkgestemde mannenstemmen zetten,
Vanaf nabijgelegen minaretten,
Hun dankwoord in, ten overstaan van allen.

Mijn ziel, heb ik al eerder ondervonden,
Is plooibaar: niet steil antithetisch-kritisch,
Maar veeleer religieus-kosmopolitisch.

Zij weet de boodschap uit belezen monden
In weerwil van beletsels te doorgronden
En denkt haast Oosters, bijna islamitisch.

Theochemie

Moskeeën zijn immense moleculen,
Modellen, maar op goddelijke schaal:
Het woord van God, maar driedimensionaal,
Korancitaten als structuurformule.

De koepel schittert als chemielokaal,
Als chemisch-theologische module,
Als tent van steen, belegd met gouden tule,
Als binnenzijde van een eierschaal.

De *Heilige Wijsheid* blijft het archetype:
Christus maakt het teken met Zijn vingers,
Alsof, zelfs aan barbaarse binnendringers,

Stilzwijgend, met eenvoudige gebaren,
De wet van het heelal zich laat verklaren,
De liefde zich meetkundig laat verdiepen.

Archeologie

Mijn ingebouwde klok verzet haar wijzers:
Ik zoek het aquaduct, de muur, de zuil,
Want onder heden gaat verleden schuil,
De metropool der Byzantijnse keizers.

En elk sonnet, elk dagelijks gedicht
Doet dienst als troffel, pikhouweel of spade,
Zelfs in de drukte op de veerbootkade
Ontwaar ik het verdrongen tijdsgewricht.

Mijn blik slaat acht op schaarse, uitgedunde
Sporen van de Gouden Eeuw der Scythen,
Van Amazonen uit de Griekse mythen,

Waartoe slechts verzen mij de toegang gunden.
De drommen en het heden laat ik schieten,
Mijn opdracht: literaire oudheidkunde.

Tijdreizen

Ik zie, in hedendaagse wereldsteden
Die ik bezoek, slechts hoe ze zijn ontstaan,
Huizen en gebouwen zie ik staan
Die ooit bestonden in een ver verleden.

Niet wat de mensen doen, slechts wat zij deden
Ontroert mij, niets daarvan kan mij ontgaan,
Ik zie wat is geweest, negeer het heden,
De toekomst heeft voor mij nog nooit bestaan.

Slechts de verleden tijd heeft mijn interesse,
Het Keizerrijk: Romeins, ruraal, grootsteeds
En mondiaal, bestaat voor mij nog steeds.

Mijn route volgt een weggevaagd tracé,
Ruïnes zijn voor mij een exposé,
In hoeren zie ik de tempeldienaressen.

Zürich (een reisverslag)

1

Schiphol

Na luttele seconden: Amsterdam,
Maar als maquette, als Madurodam.

2

Aan het meer

Dit is mijn *Baur au Lac*,
Mijn bank, mijn onderdak.

Onweer boven de Alpen

Een droomlandschap, een mythische natuur
Licht op: Zeus zelf noteert in bliksemschichten
Eigenhandig panische berichten,
Een godsoordeel, een kalligrafisch vuur.

Villa Wesendonck

In het park van Villa Wesendonck
Waar hem het echtpaar Wesendonck asiel
Verleende, hem een onderkomen schonk,
Een atelier, waar Otto hem *Obdach*
Verschafte, van een alibi voorzag,
Zit mij Richard Wagner op de hiel,
Ontwaakt in mij diens zielsverhuisde ziel.

Sternenstraße

Weer voert mijn dagelijkse pelgrimstocht
Mij naar hun muzenpark, naar Wagners tempel:
Hier draagt het Zijn diens watermerk, diens stempel,
Hier heeft hij haar bewonderd en bezocht.

Zijn klanken, uitgelezen, uitgezocht,
Die mij als gast begroeten op de drempel,
Vormen een selectie, een exempel,
En werken als een alcoholisch vocht.

En ik bewonder hen, hen alle drie,
Niet enkel hem, ook Otto, ook Mathilde,
Ook Otto was een artistiek genie

Die deze villa concipieerde, *wilde*,
Als een Gesamtkunstwerk van euritmie,
En zij behoorde tot het schrijversgilde.

Sydney

Heenreis (1)

Vanuit mijn raamplaats in de vliegmachine
Verschijnt de wereld op haar eigen schaal:
Weids, uitgestrekt, intercontinentaal –
Ik drijf op lucht, teer in op kerosine.

En in dit zwevend slakkenhuis van staal
Dat mij tot passagierstoestel zal dienen
Passeren wij, bij vorst, de Oekraïne
Van west naar zuidzuidoost, diagonaal.

Naar het Oosten wordt het landschap witter:
Het achterland, een ingesneeuwde stad,
Het thuisfront van een permafrostbezitter

Als velden van een schaakbord in het klad.
De kou slaat toe, genadeloos en bitter:
Juist dan passeert het toestel Stalingrad.

Heenreis (2)

Badend in het maanlicht, onbewolkt,
Als in het tijdsgewricht van Genghis Khan,
Dor, grenzeloos en schijnbaar onbevolkt:
Een middernachtelijk Afghanistan.

Op herhaling

Nu ik zelf Australië bezoek
En sta en staar waar hij ooit stond en staarde,
Waan ik mij een tweede Kapitein Cook
Aan wie, als fel gekleurde, paarse aarde,

Het nieuwe continent zich openbaarde.
Het stond als ontoegankelijk te boek,
Als *terra incognita*, als dode hoek,
Depot voor de verworpenen der aarde.

De bodem oogt als oker, geel en rood,
Uitgedroogd en vruchteloos en dood,
De atmosfeer is onvoorstelbaar heet.

Het leek, toen hij, laverend met zijn boot,
Langs haveloze kustengebieden gleed,
Een landschap van een andere planeet.

Stedenarchipel: epigrammen

1

Wien

Deine Paläste, deine Gäste,
Dein Lärm und dein Getöse
Und wie gespeichert: die Überreste
Von deiner ehemaligen Größe.

2

Graz

Mijn oog, mijn blik volgt, met een kater
Die me meevalt, tweedegraads,
De turbulentie, het geklater
Van de groene Mur te Graz.

Brussel

In het brakke licht, met een door brouwsels
Beneveld en beschadigd brein, lijkt Brussel
Een waaier van beton en glas, een bussel,
Een kleurpalet, een bric-à-brac van bouwsels.

Bosporus

Dolfijnen die hier zwemmen,
Lijken ons te lokken:
Ze stammen van sirenen
Af, die met hun stemmen,
Hun keur aan gonokokken,
Oor en oorschelp spenen.

Jetlag

Bergen, drijvend in de mist
Als een monsterlijk gebit,
Als Juratanden in gelid.

De maan keurt, schouwt het ondermaanse
Nachtelijke, Koreaanse
Landschap als orthodontist.

6

Coimbra

Intellectuelencitadel,
Boekengrot en boekengalerij,
Woordenbroedkas, glossenkwekerij,
Graalburcht van de geleerdenarchipel.

Kaap Sounion

De Middellandse Zee is ruw
En in de lichtval van de maan
Blinkt elke schuimkop als een kieuw,
Een reuzenzeeslang van Brandaan;
Ik roep de god Poseidon aan:
Hebt u al op dat punt gestaan?

Scheldestad

Jij was mijn wijn, mijn alcohol, mijn ober,
Nu raak ik jou van lieverlee ontwend
En ergens, bij de kathedraal van Gent,
Wordt het weer nacht en najaar en oktober.

9

Maasstad

De dijk, en de dam in de Rotte
En een Zadkine als mascotte.

Düsseldorf

Voorgoed verwoest, maar lange tijd verscholen
In het Roergebied van stoom en staal:
De Düsselstreek, met vuurplaatsen en holen,
Als schedelvindplaats, als Neandertal.

Erosexpedities (Aphrodite)

De Walkure

De Amazone

Jij had jouw bronstijdmes voor mij geslepen
Als voor een drijfjacht, voor een jachttoernooi,
Naakt viel ik jou in handen, jou ten prooi,
Gevloerd en onderschept, gestroopt, gegrepen.

Jouw ruitertorso, met een verentooi
Getooid, mijn halsstreek: striemen, rode strepen,
Je vilde mij en sneed mijn huid in repen
En dompelde mijn steppeleer in looi.

Aan spierfibrillen deed jij je tegoed,
Aan leverkwabben, nieren, aan mijn bloed,
Je vlocht me tot jouw gordel, met jouw priem

Boorde jij twee gaten in jouw riem,
Terwijl een spermacel, als afscheidsgroet,
Jouw eicel binnendrong, als levenskiem.

Llandudno

Siegmund

Je blijft me als het maanlicht achtervolgen,
Als Amazone in een maliënkolder,
Jouw blik verkent (koel, ijzig en verbolgen)
Het landschap als een nachtelijke polder.

Hormonaal doordrenkt, holderdebolder,
Mijn liesstreek, uit balans, dientengevolge:
Ik wil nog slechts jouw paardensporen volgen
Naar jouw Walhalla, naar jouw godenzolder.

Jouw climax zou ontelbare seconden,
Om niet te zeggen eeuwigdurend duren,
Geliefde met de air van een Walkure...

Ooit worden wij, ontvlamd door onze zonden,
Gelouterd, als verzengende sculpturen,
En het Walhalla wordt een ruimtesonde.

Stuifzand

Ik onderzoek jouw huid, jouw tint, jouw maten
Als haptonoom, bij wijze van massage,
De bouw van jouw gestel, van jouw stellage,
De gouden weefsels van jouw ledematen.

Ik hou je voor een mythisch personage,
Mijn garderobe is wat voor soldaten
Hun schutkleur is, hun veldtochtcamouflage,
Voor als ik mij ooit met jou in mag laten.

Ik wil jouw vlees zien blaken, broeien, trillen,
Bezien of ik jou zomaar op kan tillen
Of dat je tegen mij bent opgewassen.

Misschien dat wij in lichaamskracht verschillen
En dat je mij al stoeiend zult verrassen
En uitkomt in een superieure klasse.

Terpenliefde

Rond middernacht verschijn je, als sculptuur,
Haast levensecht, jouw ribben zijn de spanten
Van jouw goddelijke, imposante
Amazonelichaam, jouw figuur.

Mijn goddelijkste, meest sublieme uur
Breekt aan: ik tracht jou naar het open zand te
Lokken om jou op een eclatante
Wijze, ergens diep in de natuur,

Te vloeren, snel, gracieus, te onderwerpen,
Intens, manhaftig zul jij je verweren,
Vrijuit, uitbundig, zul je duelleren

En zo beleven wij in dit onscherpe
Diffuse licht, waarin wij manoeuvreren,
De liefde uit het tijdsgewricht der terpen.

Morning after

De dag breekt aan, de ochtend is ontwaakt,
Het laken wordt door mij opzij gelegd
En ik beken: hier werd een schreeuw geslaakt,
Hier werd jij, na een wild, subliem gevecht,

Als mijn geliefde op jouw rug gelegd,
Weerspanning overmeesterd, ingemaakt:
Twee geliefden, in gevecht geraakt,
Niet zomaar, speels, maar heftig, in het echt.

Jouw lengte en jouw schouders en jouw bekken
Zijn lichaamsdelen die de indruk wekken
Dat jij, als jij dat wilt, niet zult verzaken.

Toch zul je het niet redden, het niet trekken,
Maar met jouw schouders, met jouw blanke kaken,
Blijf jij als seksatlete indruk maken.

Predatrix

Met jou, als afgetrainde, beresterke
Topatlete met een roofdierbrein,
Worden duingebieden worstelperken,
Ook ik word overweldigbaar, zelfs klein.

Imponerend zijn jouw arendsvlerken,
Wie wil niet het gehavende konijn
In jouw blikveld, in jouw klauwen zijn,
Met snavelbeten zou je mij bewerken.

Jouw arendsblik: een speer die jij lanceerde
En die mijn tors genadeloos blesseerde,
Mijn ribben en mijn borstkasweefsel kliefde.

Slechts als jouw prooi, omdat het jou liefde,
Vond ik alsnog, alsof ik triomfeerde,
Het poortgebouw, de valbrug naar jouw liefde.

Vergelijkend onderzoek

Nu heb ik jou ontmoet: ik nam je op,
De maten van jouw tors en van jouw bekken,
Nu wil ik jou naar ongerepte plekken
Voeren, naar een duinpan, naar de top.

Daar baan ik mij een weg door jouw vertrekken:
Terwijl ik naar je opkijk en jij op
Mijn bekken ligt, wil ik, van onderop
Heel diep in jou, een kind in jou verwekken.

Ik grijp je vast en wil je voor mij winnen,
Jouw huid, jouw huidlaag strelend met mijn vinnen,
Ik *ben* mijn hand: ik loop, ik struin, ik ren

En voel, je bent van vlees en bloed van binnen
En ik betast mezelf, en ik beken
Dat ik ten diepste een geraamte ben.

De Walkure (vervolg)

Rolwisseling

Ik schenk je, voor een etmaal, voor een dag,
Mijn lichaam, en ontvang in ruil het jouwe,
Opdat ik zelf een roofdier onder de vrouwen
Word, en jij mij koestert met ontzag.

Je draagt me naar het strand waar, onder een blauwe
Hemel, jij mij meetorst als een vlag.
Ik delf, in onze Guldensporenslag,
Het onderspit, je neemt me in jouw klauwen.

Jouw goddelijke lichaam zijn en hebben,
In plaats van mijn geslacht, jouw zoogdiersnebben,
Om op een weidse vlakte zonder horden

Door jou als minnaar overmand te worden.
Weerloos in jouw greep, mijn vastgesjorde
Polzen, jouw gevaarte in mijn grebbe.

Kwadratuur van de liefde

Als minnaar was ik lange tijd een dromer,
 Een *Minnesänger* en een troubadour,
 Maar nu breekt aan, genaakt, mijn liefdeszomer,
 Mijn liefdeszomernacht, *été d'amour*.

Je bent zo onwaarschijnlijk mooi en stoer
 In jouw nabijheid oog ik trager, slomer,
 Je maakt me energieke, autonomer,
 En ooit genaakt de dag dat ik jou vloer.

Knevelen doe ik liever dan beschrijven,
 Jouw aura is een zwoele, hyperfranse,
 Transmediterrane ambiance

Waar in wij, als twee zinderende lijven,
 Het liefdesspel in het kwadraat bedrijven
 En enkel kunnen winnen of herkansen.

Überfrau

Nooit zag ik iets subliemers, ongewoners,
 Dan jouw contouren, jouw luminescentie:
 Ik heb je lief zoals ooit bosbewoners
 Troost putten uit Diana's existentie.

Er waart hier niets verheveners of schoners,
 Mij rest nog slechts één enkele intentie
 In dit bestaan: gun mij één audiëntie,
 Één nacht - soldij voor dichters. En ik slenter

Naar onze zandverstuiving en je bent er:
 Mijn ex is mij nu minder nog dan niets,
 Jij bent veel imponanter, excellentier.

Zo gaat het in de liefde, niets om niets:
 Jouw *Dasein* wordt beantwoord met een Diets
 Gedicht, opdat ik ooit jouw lichaam enter.

Projectie

Je bent een schoonheid en een beest,
Met jouw postuur, jouw blik, jouw armen,
Als een Nederlandse Carmen,
Met jouw imposante leest.

En ik vermoed dat jij mijn warme
Liefde in mijn ogen leest.
Jouw wederliefde, jouw erbarmen,
Vrees ik, denk ik, nog het meest.

Als jij mijn brein kon zien, kon hacken,
De groeves, de verborgen plekken
Die ik benut als bioscoop,

Dan zou je, als een beeld van hoop,
Jezelf als tijgerin ontdekken
In mijn junglebiotoop.

In Camera

Mijn blik is als de lens op het statief
Die jou vanuit een optimale hoek
Belicht, mijn brein is als het witte doek,
Het fotografisch-filmische archief

Waarmee ik 's nachts jouw tors van vlees laat pralen,
Jouw dijen, als gespierde, stoere masten
Die ik mag beklimmen en betasten,
Jouw blik is als een zendmast van signalen.

Je bent het optimum, de grote Squaw
In de evolutie van de vrouw,
De vrouwenvariant van Goliath.

's Nachts dompel ik een replica van jouw
Gedaante in een alcoholisch bad,
Rivalen druipen af, ik wrijf je glad.

Liefdesbrug

Jouw lichaam zien, jouw huid dicht bij me hebben:
Vingertoppen ijlen vingervlug
Door het gespierde landschap – *te potrebbe*
Amare - van jouw blootgestelde rug.

Mijn derde hand ontdekt, voorbij jouw snebben,
Jouw liefdesgrot: mijn weerhaak, bronsttijdplug,
Mijn vleesgeworden woord, mijn liefdesbrug,
Mijn rune van het leven in jouw grebbe.

Wij vrijen slechts denkbeeldig, virtueel,
Op een verlaten, zanderige plek
Waar ik jou in het zand tot leven wek,

Mild stoeiend, met mijn tanden in jouw nek,
Hakend naar jouw vlees, - maar ik beveel
Mijn lichaam bij jou aan, met deze mail...

Domesticatie

Waar stranden blaken, stoere golven brallen,
Word ik door jou als reuzenimf gevloerd,
Door jou als Amazone overvallen,
Geboeid en overweldigd, afgevoerd.

Zodra ik jou in handen ben gevallen,
Ben ik jouw vangst, alsof je met mij 'boert',
Mij om mijn sperma 'houdt', in donorstallen,
En dagelijks taxerend naar mij loert.

Ik heb de scene voor jou uitgetekend:
Hardhandig word ik door jou ingerekend,
Als liefdesbuit gevankelijk opgebracht...

Op een door jou zorgvuldig uitgerekend
Moment word ik gemolken, nog die nacht
Door wurging, zonder omhaal, omgebracht.

Nazaré

XX

Affaire

Denkend aan jouw blakende gestalte
Zie ik jou over weidse plassen roeien
Voorbij de kragen, speurend naar een halte,
Een zandbank om te ankeren, te stoeien.

Jouw woorden, jouw gebaren: toppen, pieken
In mijn bestaan, mijn ruif van troost en zin;
Mijn liefde sijpelt door in mijn replieken,
Ooit, op een avond, gaan we er vol in.

En ooit, misschien wel eerder dan we denken,
Heeft ons liefdeseindspel plaatsgehad,
Dan zijn wij als twee robben op het wad
Die elkaar bezochten in de slenken.

In bossen zoek ik, op ontblote voeten,
Een huwelijksbed van zand, voorbij de route.

Wedijver

In Frankrijk, in zijn busje, in zijn casco,
Breng jij de dagen met hem door, de nacht;
Gelatenheid: ik neem mezelf in acht,
Maar hoop op een *débâcle*, een fiasco.

Jij bent mijn optimum, mijn archetype:
Jouw grootte, jouw contouren, jouw belijning;
Dat minnaars jou, als droomvrouw, als verschijning,
Al 'kenden', onverteerbaar, jou 'besliepen'.

De nacht maakt openhartig en vermetel,
Jouw droomfiguur troont (als een dubbelganger)
Uitdagend en betastbaar in een zetel,
Ik deel in jouw geheimen, - jij bent zwanger;

Een voorgevoel, dat jij mij aan wilt raken,
Zelfs onze liefde brengen we ter sprake.

Escapade

De liefde lijkt een tweestrijd, een ballet,
Een dans: wij variëren in gewicht,
Lang en stoer ben jij, en toch heel licht,
Twee tellen later liggen we op bed.

Als een kubistisch doek is jouw gezicht
Van zeer nabij, ik houd jouw pols klemvast,
Jij koert en kirt en lubriceert en krast,
Terwijl je naar me opkijkt, onder ligt.

Ik haak naar jou en wil mijn zaad jou schenken,
Jouw liefdesgrot met DNA bedenken,
Terwijl mijn lid karaktertekens kerft

En door intieme liefdesbekkens zwerft,
Aangespoord door jouw subtiele wenken,
Ik wil alleen maar dat je het besterft.

Versje

Rijzig en atletisch: jouw figuur,
Van zeer nabij en tastbaar, levensgroot,
Uitdagend als een test case, als een kür,
Want toen je naakt was, gaf je veel meer bloot

Dan vrouwen met een meer modaal postuur.
Soms maak ik 's nachts mezelf weer deelgenoot
Van wat er voorviel in dat ene uur:
Verrichting na verrichting, quote na quote.

Je achtervolgt me: soms neem ik jou waar
In een gezelschap, na een glas champagne,
In iemands knie of schouder, iemands haar;

Dan droom ik van je, vloer je, overman je,
Dan vecht ik met je en dan win ik van je,
Dan ben ik 's nachts nog lang niet met je klaar.

Choreografie

Liefde is voor mij als een ballet:
Dit is mijn fantasie, mijn aberratie,
Dat ik jouw vleessculptuur, als ik het red,
Ergens in de duinen, op locatie,

Met mijn worstelgrepenalfabet
Bedwing, om jou, met stijlgevoel en gratie
Als ballerina naar een huwelijksbed
Te torsen, in het zand; ultieme statie

Van ons passiespel - alsof er draden
Zijn die onze lichamen verbinden
Weet mijn gerijm jou altijd weer te vinden...

Dat ik, zoals eertijds Sjeherazade,
Jou om mijn dichtersduim mag blijven winden,
Of was dit onze laatste escapade?

Brussel, Jardin Botanique

Epigram

Mijn teksten: een hoos van getemperd geloei,
Een email van jou is een Haiku;
Jouw hemd had de kleur van de heide in bloei,
Als een duingebied dat ik ooit aandoe.

Afwijzing

Jouw Nee-woord, bruusk en cru,
Trof mij als een Fatwa,
Je was mijn Bodhisattva,
Mijn kwelgeest word je nu.

Omzwervingen

Peripatetisch

In het voorjaarspark, de beeldentuin,
 Na de winterkou, het ijs, het kruien,
 De nachtvorst en de eindeloze buien,
 Bolt de ruimte, trekt de einder schuin.

De vijvers zijn als vennen bij een duin,
 Zonder winterkieren, zonder truien,
 Voorbij de hoogbouwpanen en de puien
 Oog jij volmaakt en blank en voorjaarsbruin.

We zijn als duiven die hun til, hun kooi
 Ontvluchtten en hun vluchtverbod negeren.
 Mijn blik, mijn vingertop wil registreren

De tekens, de symptomen van jouw dooi,
 De taal van jouw verlangen in jouw veren,
 Mijn blik spreekt slechts één woord: “(Wat ben je) mooi”

Hortus Arcadië, Park Brakkenstein

Gestalte

De liefde overkomt me, als infectie,
Een bloedbaanplaag die op mijn netvlies slaat,
Een uitzichtloze stemming zonder daad,
Een loze, persisterende erectie.

Wie mij ook vergezelt, jij komt langszij,
Op een wandeltocht of bij een halte
Als kille, persisterende gestalte,
En vordert dat ik met jou stoei en vrij.

Die liefde bijt en brandt en plaagt en knaagt,
Hoewel ik jou als een gesloten boek
Beschouw, jou slechts in dromen nog bezoek.

Zelden heeft mijn lid jou zo belaagd
Als onlangs, dromend, zelden zo behaagd,
Een wonderscène op mijn witte doek.

Aan een ex

Ooit, op een stille nacht, zal ik het pad
Al sluipend naar jouw slaapvertrek betreden,
Laat het mistig, stoffig zijn of glad,
Laat elke weg terug zijn afgesneden.

Boete zul je doen voor het verleden
Als ik met zaad als balsem jou bespat;
Mijn liefde was slechts liefde in het klad,
Een lid uit ijzer zal ik voor jou smeden.

Als een dief sluip ik jouw woning binnen
En mijn bezoek zal niet van lange duur
Zijn, liefste, slechts één wake, slechts één uur.

Ik zal de route vinden naar jouw linnen
En naar jouw schaambeem, naar jouw tandglazuur,
En jou als een waanzinnige beminnen.

Andrej Pejic

Zijn delicate, wassen vrouwenhuid
Tart het label 'seksé' als *Entweder-
Oder*, onwaarschijnlijk tenger, teder
Ogend, zonder moeite naar verluid.

In witte meisjesjurkjes ziet hij uit
Alsof één aai, één duw hem al tenerder
Werpt, een zeemeermin, een frêle bruid,
Zelfs topmodellen ogen stoerder, breder.

Weerloos, spierloos, als een weergaloze,
Uitdagende, maar onbestaanbaar broze
Vlinder, en als speelgoed voor de nacht.

Welbeschouwd een dame: hoe hij lacht,
De hunkerstrekking van zijn liefdespose,
De snijlijn, de gewaagdheid van zijn dracht.

Mahayana

Mijn huid zal glanzen als een Boeddhatand
Wanneer Amida mij op een voorjaarse
Avond, bij mijn net ontstoken kaarsen,
Als bloem geschikt, bezoeken zal als klant.

Uitzinnig blij verzaakt mijn ziel haar schaarse
Banden als zij in een andere stand
Herboren wordt. Voer mij uit dit barbaarse
Lustoord naar Uw smetteloze land.

Mijn frêle bekken vleit zich op een knie,
Ik fascineer, ik balanceer, ik boei,
Acteer als lichte dame, als Kathoey.

Een blik vergaapt zich aan mijn travestie,
Mijn hongerkunsten, mijn anorexie,
Toch boekt mijn ziel progressie - ik ontgroeï.

Gelofte

Maak mij jouw graalsoldaat, jouw Tempelier,
Lidmaat van jouw heimelijke orde:
Voornamen vult mijn brevier,
Twistgesprekken over *zijn* en *worden*.

Van ridderlijke grootmoed zingt mijn lier,
De liefde moest verzanden, moest verworden,
Maar soms, bij nacht, onthul ik mijn banier,
Omgord ik mij, zoals ik mij omgordde.

Van ridderlijke grootmoed zingt mijn lied,
Ik koester onze liefdesroutes, niet
Om recht te spreken, maar om recht te zetten.

Ooit zal mijn tong jouw blanke tanden betten,
Vlak achter het omhulsel van jouw lippen
Verschijnen zij, als smetteloze klippen.

Locked-in

Hij was een meester in het stelpen, dimmen,
Van liefdesdrift, zat opgesloten in
Zijn eigen vlees, geremd, verlamd, *locked-in*...
Haar dijen, als twee torenhoge schimmen

Doemden voor hem op, hij klom er in,
Geprikkeld, aangetrokken door het glimmen,
Als ranken die een pergola beklimmen,
Reikhalzend naar een gade, een mannin.

En op een wonderbare nacht verscheen
Haar lichaam, niet als droom of fantasie
Ditmaal, maar echt: haar lies, haar schulp, haar bekken

Meldden zich in vivo en ter plekke
Om zijn geremdheid en zijn lethargie
Te temperen, zijn libido te spekken.

Thuiskomst (Demeter)

Krijt- en ommeland

Mergelland (I)

Het Gulpdal maakt weer ruimte voor de nacht:
De dag is pittoresk, een mozaïek,
De nacht daalt neer als klamme akoestiek,
De dingen worden stilaan thuisgebracht.

Het lijkt één grote wissel van de wacht:
De stilte zinkt en plooit zich tot muziek,
Tot klankstolp, als één weidse basiliek,
Het water gulpt naar Gulpen en Maasbracht.

Onzichtbaar zijn de takken en de twijgen,
Het bos lost op, zijn duisternis, zijn zwijgen
Raakt met de oertijdwildernis verweven.

De nacht omhult, omsluit ons: een eigen
Vorm van Zijn, een oude vorm van leven,
En onze zonden worden ons vergeven.

Mergelland (2)

Ooit bewoonden wij de boerenstulpen
Uit leem, gevlochten takken, mergelblokken
En eikenhouten spanten opgetrokken
In de Geulvalleien rondom Gulpen.

Viermaal per etmaal galmden traag de klokken,
Dan traden wij, de Lieve Heer om hulp en
Bijstand smekend, schuw uit onze schulpen,
Van deugzaamheid werd zonde afgetrokken.

Want religiositeit was rekenkunde,
Ethiek was een balans van goed en kwaad,
Als eindterm gold de smetteloze staat.

Van Rijckholt tot Cadier en Keer en Bunde
Gold liefde als een zonde, onverdunde
Seks als zondigheid in het kwadraat.

Het landje (Return of a native)

Het is alsof de bomen mij hier horen,
Mijn wederkomst ontwaren, mij herkennen,
Alsof ze, met onzichtbare sensoren,
Mijn silhouet traceren, peilen, scannen.

Alsof ze, stomverbaasd dat hun verloren
Zoon zich meldt, toch spoedig aan mij wennen
En met hun biochemische antenne
Zich laven aan mijn olfactoire sporen.

Ik laaf me aan het aura van hun geuren:
De oude tuin, de boomgaard, oogt verwilderd,
Het Vincentachtige palet van kleuren

Lijkt met een effen groene laag beschilderd,
Maar dit heeft zich verdiept, ontgroend, gemilderd:
De sympathie waarmee ze mij bespeuren.

Gronsveld

Arborofilie

Zwervend door de soortenrijke bossen
Zag ik in wortelstronken tempelresten
En om mijn toekomstperspectief te testen
Zocht ik naar wervelbotjes om te tossen.

Vogels, bonte spechten, bladertrossen
Als daken, torenspitsen, kraaiennesten
Vormden prehistorische orkesten -
Gecompliceerde ritmes mocht ik hossen.

En uitgehost, gelouterd, zocht ik tussen
De bomen, de lianen en de lussen,
Een jonge beuk of berk met gladde bast

Om in haar dons, terwijl ik haar klemvast
Omarmde, bronst en libido te blussen -
Haar stam omhelzend, kwam ik uit de kast.

Piaam

De vroege, nog heel vage
Horizon, de kragen,
Ganzen strijken neer
Op het IJsselmeer,
Het terpdorp als een eiland
In een zee van weiland.

Ommeland

Woonachtig voor één etmaal op een terp:
Een eiland in een zee van gras en klei,
De wereld is één ommeland, één wei,
De hemel is lichtblauw, de einder scherp.

Heel strak, rechttoe rechtaan is het ontwerp,
Zoals een modernistisch schilderij,
Met hier en daar, als schip, een boerderij -
Een klankgebeuren zonder onderwerp,

Een leegte waarin kuddes roerloos grazen
En herbivoren traag hun grasdorst lessen,
Waarin het terpdorp oprijst als oase,

Als bloemenduin, bevrijd van Bijbellessen:
De blikken die ooit Bijbelteksten lazen,
Gunnen nu het landschap hun interesse.

Garnwerd

Donkere eeuwen

Een schemerzone: vochtige contreien,
Een landschap zonder steden, zonder staat,
Slechts nederzettingen en boerderijen,
Een heidens werk- en vestigingsklimaat.

Men sliep, ontwaakte met de dageraad,
Bewerkte met de hand de landerijen,
Bevorderde door arbeid het gedijen
Van vee en groenvoer, zonder voos gepraat.

Er heersten slechts het water en de tijd,
Men sloeg slechts acht op weersomstandigheden,
Zaaide volgens eeuwenoud beleid

En huwde, baarde naar beproefde zeden,
En praktiseerde, zonder overheid
Of staatsbestel, de clanrechtvaardigheid.

De vijver

Vijvernimf

Mijn vijver is een *Festspielhaus*: Bayreuth,
Een blakend Alpenmeer, maar kleiner, anders:
Waternimfen zijn mijn salamanders,
Het dak, het oppervlak dempt hun geluid.

Ze happen teugjes hemel met hun snuit
In de beschutting van de oleanders
En paren, voeden zich en schieten kuit
Als concurrenten en als medestanders.

Ik staar, als stenen denker van Rodin,
Alsof ik op de oever ben geplaatst,
Gelaten, contemplerend, haast hautain,

Naar een gladde, frêle mannequin,
Een nimf, aanvankelijk, maar op het laatst
Woglinde, op haar mooist, haar delicaatst.

Gedenksteen

Mijn vijver is een onderwatereiland,
Hol, niet bol, een wak in het gesteente,
Een onderwaterwoud, een wuivend weiland...

De salamanders vormen een gemeente -
Tot relikwie verbrokkelt mijn gebeente
Na het verscheiden van hun Schepper-Heiland.

Wensgedachte

Slanke salamanders foerageren
 In hun onderwaterwoud, ze jagen
 Als minuscule draken, als grijpgrage
 Watersauriërs in krijttijdmeren

Wier overschotten, sinds hun expireren,
 In ongerepte, ondergrondse lagen
 Liggen opgebost en opgeslagen
 Tot wij hun stenen resten exhumeren.

Als hedendaagse Plesiosaurus dook je
 Zwemmend naast me op, je kwam langs zij,
 Wachtend op het naken van het tij...

Ik volg je en belaag je en bestook je
 En overweeg, als titel van een sprookje:
De spermatozoïde en het ei.

4

De vijver

Katten staren, in extase,
Naar het grazen
Van de vissen,
Azen, azen,
Grissen, grissen.

Vissen
Die naar voedsel vissen.

Kosmologie

1

Pastorale

Een herder, aan het open vuur gekluisterd,
Bedreven in het wakker blijven, waken,
Neemt de kosmoskoepel waar en luistert:
Zijn nacht is één onafgebroken wake.

En dat wat door het daglicht wordt verduisterd,
Het ondoorgrondelijke en opake,
Blijkt hemelsbreed te tintelen, te blaken:
De herder staart, terwijl de ruimte fluistert.

Een weidse oceaan van sterren zindert:
De lichtzee die het zonlicht ons verhindert
Te zien, gaat zich aan zichtbaarheid te buiten.

De nacht breekt aan, het fletse daglicht mindert,
De in het veld verspreide herders uiten
Hun eerbetoon met trommels, ratels, fluiten.

Belenos

Dag in, dag uit blijf ik als zonlicht rijzen,
Goudgloeiend opgaan, stijgen, klimmen, dalen,
Om metropolen met een bad van stralen
Te irrigeren, met hun glaspaleizen.

Door ijle luchttheaters blijf ik reizen,
In cirkelbanen langs de ruimteschalen,
Slechts om mijn persistentie te bewijzen,
Het maximum uit elke dag te halen.

Blakend op hun fel verlichte vellen,
Op huizenhoge ladders met twee sporten,
Prijkt de huid, de glimlach van modellen

Op wie een godheid uit zou willen storten
Zijn licht, Zijn zaad: een zonnegodescorte,
Gestrande en gestrikte metgezellen.

Geologie

De aarde is een afgekoelde hel,
Een sediment van zondigheid en schulden,
Maar ook een Gaia die haar blanke vel
In een gewaad van groene planten hulde.

Terwijl de aslaag zich tot bergen krulde,
Kromp de vuurzee tot een trits vulkanen,
Waarna de drooggevallen oceanen
Zich met immense watermassa's vulden.

Maar in de gloeiend hete, rode kern,
De infernale metallurgenschoot,
Een onbezocht, verborgen, subaltern

Gedeelte, schieten deeltjes uit het lood
En zindert het theater van de dood
Nog na, als in de cirkelgrot van CERN.

Meditatie

Op mijn grasmatt, in een Boeddha-
Zit, ontvouwt zich als een bloemkelk mijn astrale
Aura en ik kapsel in en bid
En oefen mij in competenties stalen:

Onthechting van het licht, van het brutale
Zijn, van eigendom en van bezit...
Ooit begonnen wij als nocturnale
Wezens, in een wereld in zwart-wit.

De tijdsdimensie kwijnt, lost op, verdwijnt,
Uitgevlakt wordt elk besef van duur
En voor mijn geestesoog doemt op, verschijnt

De lege wildernis van het Siluur -
Mij deert haar kleffe uitgestrektheid niet,
Mijn ziel verhuist, ik word een trilobiet.

Epiloog: in hogere sferen

Uitmuntend onderzoek behoeft geen franje,
 Toch siert uw wand dit door een *fan* geschreven
 Sonnet. Het thema werd me opgegeven:
 “Uitzicht, toren, engelen, champagne...”.

Hier zag ik op een avond bloot zich geven
 De afgenomen zon in een oranje
 Wolkenzee, bij daglicht zo verheven,
 Aan de vergeelde kroon van een kastanje.

Dit is de hemel van de filosofen,
 Maar ook mijn tiende zin, mijn derde strofe,
 Hier wordt in grondbegrippen uitgemeten,

Gepeild, de evolutie van het weten,
 De actuele avondcatastrofe,
 De einder strekt van Griekenland tot Lethe.

Bij de opening van het *Centre for the History of Philosophy
 and Science*

